

Memo

onderwerp	Tilburgseweg 257 Breda	datum	25 augustus 2023
bestemd voor	Bodem & Ontwikkeling B.V.	referentie	214485_AdB_MEM_0004_v2.0
ter attentie van	██████████ (Bodem & Ontwikkeling B.V.)	projectnummer	214485
opgesteld door	██████████ MSc		
gecontroleerd door	██████████		

Op verzoek van Bodem & Ontwikkeling B.V. heeft Aveco de Bondt de situatie beoordeeld van het waterbassin ter plaatse van de projectlocatie aan de Tilburgseweg 257 te Breda. Onderhavige notitie gaat in op de status van het waterbassin op het terrein en wie bevoegd gezag is aangaande de demping van het bassin. Aangezien binnen de planvorming tot herinrichting van de projectlocatie demping van het waterbassin is voorzien, wordt tenslotte nagegaan binnen welke kaders het dempingsmateriaal dient te passen.

Projectlocatie

De projectlocatie heeft een oppervlakte van ruim 13 hectare en is gelegen op bedrijventerrein Hoogeind, aan de Tilburgseweg 257 te Breda. Deze locatie is in de volksmond bekend als het Stolwerkerrein.

Binnen de projectlocatie zijn twee ontgrondingen aanwezig welke in het verleden zijn opgevuld met stortmateriaal. Het betreft de Put van Rasenberg op het westelijk terreindeel en de Put van Stolwerk op het zuidoostelijk terreindeel. De Put van Rasenberg is ontgraven tot een diepte van circa 20 meter en in de periode 1961 tot 1974 in zijn geheel opgevuld met afval. De Put van Stolwerk heeft een einddiepte van circa 7 meter. Het westelijk deel van deze put is in de periode van 1977 tot 1983 met afval gedeeltelijk opgevuld. Voor het overige deel is momenteel sprake van een waterbassin. Het voornemen is om ook dit resterende deel op te vullen.

De ligging van de projectlocatie, met het resterende waterbassin, is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: ligging projectlocatie (met rood omlijnd het resterende waterbassin)

Kenmerken waterbassin

Het waterbassin is een solitair gelegen lichaam, dat niet is aangesloten op andere watergangen of oppervlaktewater. Het bassin heeft momenteel geen watervoerende- of bergende functie en het waterniveau wordt bepaald door het omliggende grondwatersysteem.

Hiervoor is reeds vastgesteld dat het bassin feitelijk niets anders is dan een nog niet opgevulde zandwinning. Voor de opvulling van de zandwoningen met stortmateriaal zijn omstreeks 1961 en 1972 door de provincie Noord-Brabant vergunningen verleend. De demping van de Put van Stolwerk heeft in de periode 1977 – 1983 plaatsgevonden. Doordat de zandwinning niet volledig met stortmateriaal is gedempt, heeft zich een bassin gevormd.

Voor zover bekend bij Aveco de Bondt zijn op de voorgenomen planontwikkeling diverse quick scans ten aanzien van de ecologie uitgevoerd:

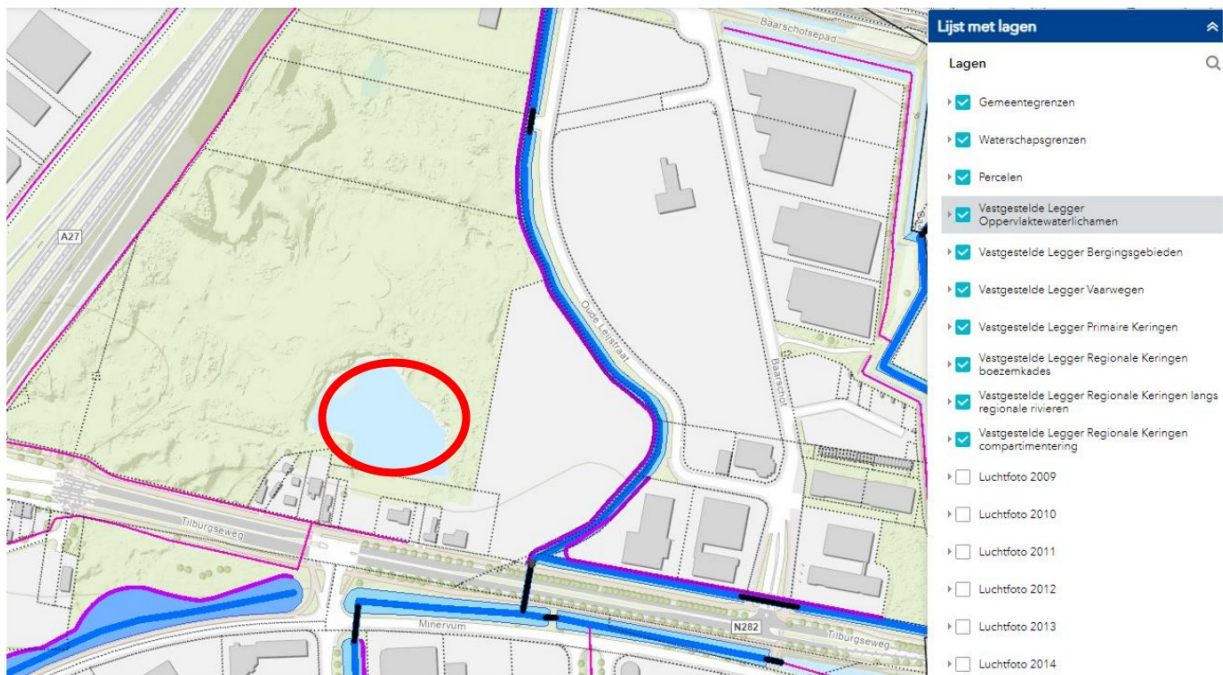
- Antea Group in 2021;
- ABO consult in 2022;
- Stantec in 2023.

Door de opdrachtgever is aangegeven dat uit de onderzoeksresultaten kan worden opgemaakt dat in het bassin geen normaal samenhangend geheel van levende organismen en een niet-levende omgeving aanwezig is. Voor deze beoordeling is dit als uitgangspunt aangehouden. De aanwezigheid van een normaal samenhangend geheel van levende organismen is een voorwaarde om van een oppervlaktewater te kunnen spreken.

In figuur 2 is de legger opgenomen met de omliggende watergangen. Het waterbassin is niet gekenmerkt met een functie op de legger. Het Waterschap Brabantse Delta heeft voor het bassin geen zorgplicht en voert geen onderhoud of andere werkzaamheden uit aan het bassin.

Het waterbassin maakt volgens het vigerende bestemmingsplan Hoogeind onderdeel uit van het perceel met de enkelbestemming Bedrijventerrein. Het bassin is niet separaat aangeduid of op de plankaart ingetekend en heeft derhalve geen specifieke (beschermde) functie en vervult ook geen waterstaatskundige functie, zie figuur 3.

Het waterbassin heeft geen KRW status en ligt ook niet in de buurt van oppervlaktewater met een KRW status, zie figuur 4.

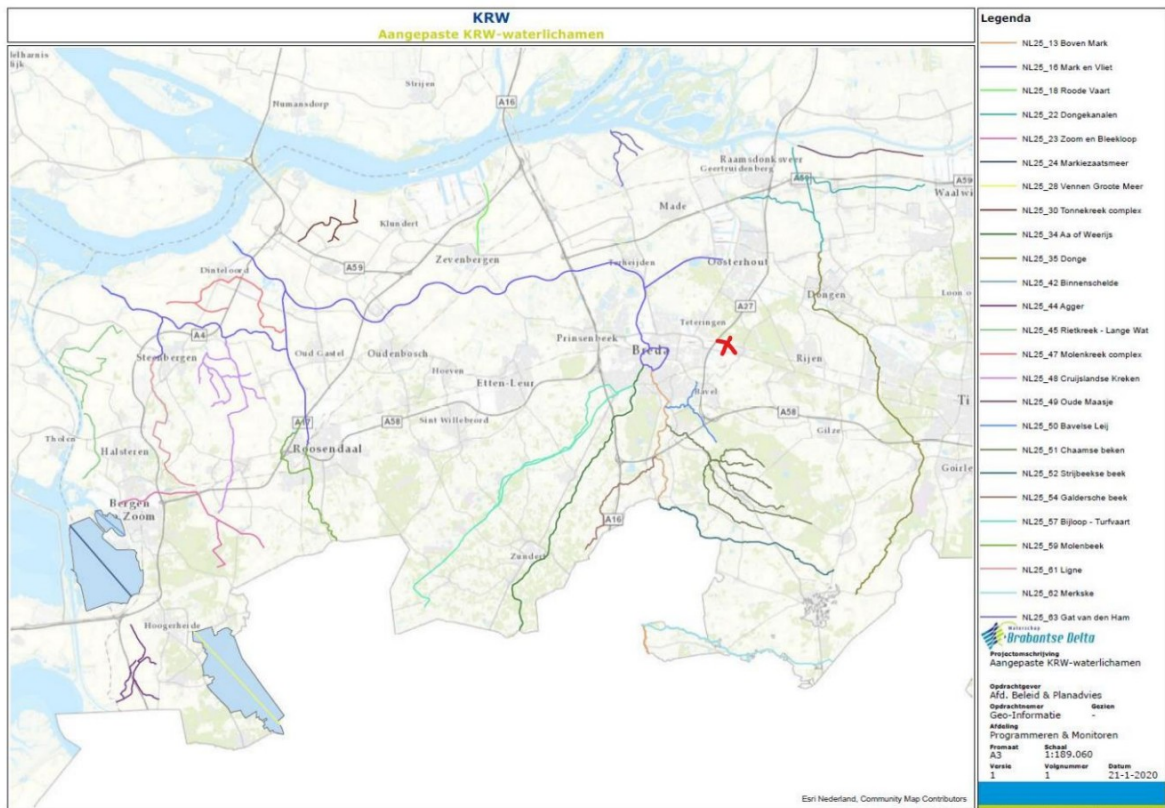

Figuur 2: Legger Waterschap Brabantse Delta, bron:

<https://geoportaal.brabantdelta.nl/portal/apps/webappviewer/index.html?id=a7893a8829f248b086a8927616be4851>

Figuur 3: Overzichtskaart bestemmingsplannen, bron: <https://www.ruimtelijkeplannen.nl/view>

Figuur 4: Overzichtkaart KRW-waterlichamen Brabantse Delta 2022-2027, de locatie van het bassin is aangegeven met een rood kruis, bron: https://www.brabantsedelta.nl/_flysystem/media/samenvatting-actualisatievoorstellen-kaderrichtlijn-water-waterschap-brabantse-delta-februari-2020.pdf

Definitie oppervlaktewater

Op de helpdesk Water is de definitie voor oppervlaktewater gegeven (zie kader op de volgende pagina). Het bassin op de onderzoekslocatie voldoet niet aan de criteria voor oppervlaktewater, immers:

- Er is geen normaal samenhangend geheel van levende organismen en een niet-levende omgeving aanwezig.
- Er is geen sprake van andere doeleinden, zoals waterberging, recreatie, drinkwaterwinning, etc.
- Het bassin is specifiek ontstaan als gevolg van een ontgraving en het beheer is erop gericht om deze te dempen.

Vraag

Wat is de definitie van oppervlaktewater? Wat is het verschil met een oppervlaktewaterlichaam? Is een kunstmatig waterbassin (bijv. een drinkwaterbekken) bijvoorbeeld ook oppervlaktewater, dat beheerd wordt door het waterschap? Ook als dat niet in verbinding staat met de rest van het oppervlaktewaterstelsel?

Antwoord

Het begrip oppervlaktewaterlichaam in de Waterwet omvat in ieder geval al het oppervlaktewater in de zin van de vroegere Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo). Uit de rechtspraak over het begrip oppervlaktewater volgt dat voor de vraag of water oppervlaktewater is, vooral bepalend is of er sprake is (of kan zijn) van een ecosysteem, of van andere door de Wvo (thans Waterwet) beschermde doeleinden. Gelet op de jurisprudentie is slechts in uitzonderlijke en specifieke situaties geen sprake van een oppervlaktewaterlichaam. Dat zijn situaties waarin:

- geen ecosysteem voorkomt (of zich kan voordoen), bijvoorbeeld bij bassins, bezinkbedden en vloeivelden bij zuiveringsinstallaties;
- geen sprake is van andere door de Wvo/Waterwet beschermde doeleinden en functies, zoals recreatie of drinkwaterwinning;
- een zandwinput in zijn geheel ingericht is met het oog op de specifieke beheersituatie 'zandwinning' en het beheer feitelijk en rechtens is gericht op het in zijn geheel laten verdwijnen van het water.

NB: 'oppervlaktewaterlichaam' is een begrip dat afkomstig is uit de Kaderrichtlijn Water en overgenomen in de Waterwet: " een samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water".

Kader: tekst definitie oppervlaktewater, bron: <https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/wetgeving-beleid/waterwet/vragen-antwoorden/definitie-begrippen/>

Bevoegd gezag

Nu uit het bovenstaande blijkt dat het bassin formeel geen oppervlaktewater betreft en niet onder de KRW valt (en eveneens niet in de legger wordt genoemd) is te concluderen dat het Waterschap Brabantse Delta geen onderhouds- en geen zorgplicht voor het bassin heeft, noch als bevoegd gezag hoeft/kan optreden.

Dempen van het bassin

Materiaal demping

Initiatiefnemers zijn voornemens het bassin te dempen met materiaal dat van hetzelfde (kadastrale) perceel afkomstig is.

Het bassin zal met gebiedseigen materiaal worden gedempt. Hiervoor wordt materiaal herschikt/hergebruikt dat elders uit het werk (binnen hetzelfde kadastrale perceel) vrijkomt. Voor het dempen wordt het algemene standstill principe van het Besluit bodemkwaliteit gehanteerd. In het voorkomende geval betekent dit dat aanwezige/bestaande puinlagen in het bassin aangevuld worden met soortgelijk (qua samenstelling en aard) puin, en grondlagen aangevuld worden met soortgelijke (qua samenstelling en aard) grond. Afdekking vindt in de lijn van de destijds verstrekte vergunning plaats; dit zal in het saneringsplan verder worden uitgewerkt.

Effect demping op grondwaterkwaliteit

Doordat voor het dempen materiaal van gelijke aard en kwaliteit in het werk wordt herschikt volgens het standstill-principe van het Besluit bodemkwaliteit wordt de kwaliteit van het grondwater niet aangetast.

Effect demping op waterkwaliteit Oude Leij

Vanuit ecologische oogpunt en ook vanwege de zorgplicht die het Waterschap Brabantse Delta voor de Oude Leij heeft, is ook naar de effecten van de demping van het bassin op de waterkwaliteit en -kwantiteit van de Oude Leij gekeken. Hieruit blijkt dat de demping geen effect heeft op de grondwaterkwaliteit. Dit betekent dat de demping ook geen effect heeft op de waterkwaliteit van de Oude Leij.

Monitoringsplan en interceptiesysteem

Op de locatie van de herinrichting is sprake van een ernstig geval van bodemverontreiniging. Hiervoor is in het kader van de Wet bodembescherming een saneringsplan in voorbereiding. Onderdeel van het saneringsplan is een monitoringsprogramma voor de grondwaterkwaliteit, inclusief een terugvalscenario voor de situatie dat de actiewaarden van het monitoringsprogramma worden overschreden. Monitoring van de grondwaterkwaliteit vindt overigens in een breder kader dan alleen de ontwikkeling van de onderhavige locatie plaats.

In het saneringsplan zullen maatregelen worden gedefinieerd die zullen/dienen te voorkomen dat bij de ontwikkeling van de locatie (waarvan demping van het bassin een onderdeel is) het grondwater additioneel wordt verontreinigd.

Een onderdeel in het saneringsplan zal ook de afvoer van neerslag op verharde oppervlakten (daken en gesloten verhardingen) zijn. In grove lijnen komt het erop neer dat infiltratie van hemelwater in de stortlichamen wordt voorkomen. Dit zal ook voor het gedempte bassin gelden.

Ook op die manier wordt het risico op een mogelijke verspreiding van verontreinigende stoffen in het grondwater, voorkomen.

Beoordeling status waterbassin

Op basis van bovenstaande blijkt dat:

- Het waterbassin is niet opgenomen in de legger van het Waterschap, in het bestemmingsplan ook niet weergegeven als bergingsgebied of oppervlaktewater en is niet in de buurt van oppervlaktewater met een KRW status.
- Momenteel voert het Waterschap geen onderhoud of andere werkzaamheden uit aan het bassin.
- Volgens de definitie voor oppervlaktewater (Helpdesk Water) voldoet het waterbassin niet aan de criteria voor oppervlaktewater.

Op basis van de gegevens uit deze memo wordt geconcludeerd dat:

- Het bassin is geen oppervlaktelichaam en valt buiten de KRW.
- Het waterschap is niet het bevoegde gezag aangaande de demping van het bassin.
- Demping zal binnen het algemene stand still principe volgens Bbk plaatsvinden.
- Monitoring en interceptie wordt in het saneringsplan uitgewerkt.